

Lidens Tidnings temaserie om skolan startade i augusti 2005 med artikeln – När mormor gick i skolan – där Edith Östman intervjuaades av sin dotterdotter Katarina Olsson. I samma nummer publicerades första delen av – Min port till framtiden. Ålsta Folkhögskola. – av Rune Wennberg. I julnumret var det ”skollov” och i årets första nummer fortsatte Rune Wennbergs artikel om åren på Ålsta. I förra numret hade turen kommit till Mats Sollén att berätta om sina 35 år som lärare i Liden. Här följer nu den andra av tre delar.

MINA 35 ÅR SOM LÄRARE I LIDEN

del 2

70-talet. Olof Palme är nyttillträdd statsminister och Ingemar Stenmark vinner sin första worldcup-tävling. Runt om på världens tennisbanor möts Björn Borg med respekt. Vi läser om Augusto Pinochets blodiga militärkupp i Chile. En fjärdedel av de svenska väljarna gläds åt att Thorbjörn Fälldin blir ny statsminister. Ropen skallar ”USA ut ur Vietnam!”

Toalettsprängningen

I Liden flyter tiden fram i ett lugnare tempo. Den 10 mars 1972 åker KG, Sölve och jag på ett möte i Häreborg inför den kommande kommunsammanslagningen. När vi vaknar på nyårsdagen 1974 är vi alla sundsvallsbor och Indals-Lidens kommun är ett minne blott. Men så hände det som skulle överträffa allt annat. Toalettsprängningen på skolan! Flera år efter händelsen kom detta alltid på tal när jag representerade vår skola i olika sammanhang. Allt utvecklingsarbete, alla goda insatser för att utveckla skolan överskuggades av denna händelse. Någon egentlig sprängning handlade det inte om. Snarare ett pojkestreck som dock kunde fått allvarliga konsekvenser. Tändhatt med tillhörande stubintråd i en toalettstol renderade förövaren ett kännbart straff och livet gick trots allt vidare.

Att få ett jobb på Ortviken

Vad jag ännu inte berättat om är att i min tjänst ingick även att sköta jobbet som yrkesvalslärare. Jag skulle ge information och vägledning till åk 9 inför gymnasievalet, ordna ett antal studiebesök i näringslivet och se till att eleverna i åk 8 och 9 kom ut på sammanlagt fyra veckors

pryo (det hette inte prao på den tiden). Företagens krav på gymnasial utbildning för arbetssökande var inte lika hårda på 70- och i viss mån 80-talet. Det var inte ovanligt att man kunde få ett jobb direkt efter åk 9. Med lite kontakter och framåtanda kunde man få ett jobb på Ortviken. Idag kommer man inte in där med mindre än att man gått

Examensfest på Vättaberget den 12 juni 1974. Fr. vä: Skolsköterskan Ruth Hultfält och Kerstin Berglund "still going strong". Det är Ruth som givit namn åt Rutsgården i Liden. Foto: Mats Sollén.

Dito dag. Fr. vä: Christina Wikström (mamma till "Nettan" på skolan som jobbar som kanslist idag) och Irma Sjödin. Foto: Mats Sollén.

Industriprogrammet på Västermalm, där flera mattekurser, fysik, kemi och företagsekonomi ingår. Av mina yrkesvalskollegor minns jag bäst Göte Nilsson på Bergsåkers skola. Dels för hans gedigna yrkeskunskaper som han delade med sig av, men också för hans entestiklade tax som han påpassligt döpt till Einstein.

Datorer ett okänt begrepp

På 70-talet var datorer ett okänt begrepp i skolan. Under en historielektion kunde man visa diabilder med tillhörande ljudband om Franska revolutionen inför storögda elever. Jag minns studiebesöken i åk 8. Inte någon pulshöjare precis. Jag åkte till EPA i Skönsberg och fotade lite interiörbilder som jag visade för klassen. Veckan därpå guidades vi runt i affären. Men det fanns även mindre roliga händelser som jag fortfarande minns. Skoldansen i april 1972. Tillställningen urartade med stök och bråk och polis fick tillkallas.

Kopiera med skyddshjälm

Hon kom som ett yrväder en augustidag 1975. Vivian Gilderstam, en frisk fläkt med rötter i skånska Helsingborg. Trots sin späda lekamen var det hon som tog kommandot i

Lidens tidning

klassrummet. Jag minns att hon lärde sig namnen på alla elever på rekordtid. Kjell Olsson kan man inte undgå att nämna. Lärare i OBS-klassen och skolans glädjespridare. Alltid något rackartyg på gång. Som när vi fick en ny lärare på skolan, jag nämner inga namn. I kopieringsrummet låg en gammal mopedhjälm, modell upp- och nervänd potta. Kjell var snabb att informera den nya kollegan att vid kopiering gällde - av säkerhetsskäl - hjälm på! Sälunda hittade vi den lydiga kollegan, glatt mångfaldigande sina elevuppgifter med hjälmförsett huvud. I april avtackade vi Karl-Gustav Kalm som gick i pension. En minnesvärd kväll med middag på Lidengården. Ny rektor blev Stig Fryklund. En toppenrektor som tyvärr slutade efter ett par år.

Karl Sjölin och Vivian Gilderstam, senare ett äkta par. Foto: Mats Sollén.

Under 70-talet pensionerades flera gamla trotjänare – Margit Henriksson, Minna-Marie Tängdén och Gösta Hjerpe.

Mats Sollén

Fortsättning i nästa nummer.